

Βρυξέλλες, 2 Ιουλίου 2019
(OR. en)

10157/19

ECOFIN 612
UEM 215
SOC 464
EMPL 353
COMPET 493
ENV 583
EDUC 299
RECH 332
ENER 336
JAI 693
FSTR 115
REGIO 151

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9928/19 - COM(2019) 504 final

Θέμα: Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Δανίας του 2019 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Δανίας του 2019

Διαβιβάζεται συνημμένα στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο Σύστασης του Συμβουλίου, όπως διαμορφώθηκε έπειτα από την εξέταση και την επ' αυτού συμφωνία σε διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου, με βάση την πρόταση της Επιτροπής (COM(2019) 504 final).

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Δανίας του 2019 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Δανίας του 2019

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 21 Νοεμβρίου 2018, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Έλαβε δεόντως υπόψη της τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 21 Νοεμβρίου 2018, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Δανία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπειριστατωμένη επισκόπηση.
- (2) Η έκθεση χώρας του 2019 για τη Δανία δημοσιεύτηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2019. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Δανίας όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 13 Ιουλίου 2018³, η συνέχεια που δόθηκε στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Δανίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (3) Η Δανία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019 στις 15 Μαρτίου 2019 και στις 10 Απριλίου 2019 το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης του 2019. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

³ ΕΕ L 320 της 10.9.2018, σ. 16.

- (4) Οι σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων («ΕΔΕΤ») για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο θα κάνει χρήση αυτής της διάταξης σε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση.
- (5) Η Δανία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο πρόγραμμα σύγκλισης του 2019, η κυβέρνηση προβλέπει ονομαστικό έλλειμμα ύψους 0,1 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) το 2019 και το 2020. Βάσει του εκ νέου υπολογισθέντος διαρθρωτικού ισοζυγίου⁵, ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος —που συνίσταται σε διαρθρωτικό έλλειμμα 0,5 % του ΑΕΠ— εξακολουθεί να υπερκαλύπτεται καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος μέχρι το 2025. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης του 2019, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει στο 33,4 % το 2019 και να παραμείνει σταθερός το 2020, προτού αυξηθεί σχεδόν σε 37,8 % έως το 2025. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι εύλογο καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να εμφανίσει πλεόνασμα ύψους 0,9 % του ΑΕΠ το 2019 και 1,0 % του ΑΕΠ το 2020, υπερβαίνοντας έτσι τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Οι κίνδυνοι συνδέονται με την υστέρηση των εσόδων από ασταθείς συνιστώσες, και ιδίως των εσόδων από τη φορολογία των αποδόσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων. Συνολικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Δανία προβλέπεται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2019 και το 2020.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

⁵ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο, μη συνυπολογιζομένων έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με χρησιμοποίηση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

- (6) Το σύστημα έρευνας και καινοτομίας της Δανίας χαρακτηρίζεται από υψηλά επίπεδα επενδύσεων, ισχυρή βάση ανθρώπινων πόρων και επιστημονική αριστεία. Ωστόσο, το τοπίο της έρευνας και καινοτομίας στη Δανία είναι συγκεντρωμένο σε σχετικά μικρό αριθμό φορέων, όπως μεγάλες εταιρείες και ιδρύματα κυρίως στους τομείς των φαρμάκων και της βιοτεχνολογίας, γεγονός που καθιστά το σύστημα έρευνας και καινοτομίας δυνητικά ευάλωτο σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς. Ως εκ τούτου, φαίνεται να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης με διενέργεια επενδύσεων για την ανάπτυξη πολύ καινοτόμων εταιρειών.
- (7) Η διασφάλιση της προσφοράς εργασίας σε περιόδους δημογραφικών και τεχνολογικών αλλαγών και η αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού, ιδίως ειδικευμένων εργαζομένων και ειδικών σε θέματα ΤΠΕ, έχει καίρια σημασία για την προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στη Δανία. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και, συνεπώς, την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής σε αυτήν αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στην προσφορά ειδικευμένων εργαζομένων. Οι συνεχείς επενδύσεις στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη διά βίου μάθηση και τις ψηφιακές δεξιότητες θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στην αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης. Επιπλέον, θα ήταν χρήσιμο να δοθεί έμφαση στην καλύτερη ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων και των μειονεκτουσών ομάδων στην αγορά εργασίας. Αυτό αφορά ιδίως τους νέους με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, άτομα με μειωμένη ικανότητα εργασίας και αναπηρίες. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικές επιδόσεις των παιδιών που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση.
- (8) Παρά τις οδικές αρτηρίες υψηλής ποιότητας, η κυκλοφοριακή συμφόρηση αυξάνεται, ιδίως γύρω από τις μεγάλες πόλεις. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη απαλλαγής του τομέα των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, πράγμα που δείχνει ότι υπάρχουν επενδυτικές ευκαιρίες σε βιώσιμες υποδομές μεταφορών για την απαλλαγή του τομέα των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές και την αντιμετώπιση της συμφόρησης του οδικού δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης υποδομών εναλλακτικών καυσίμων. Η απερχόμενη κυβέρνηση έχει προτείνει ένα σχέδιο για τη μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης γύρω από τις μεγαλύτερες πόλεις. Εκκρεμεί η έγκριση του σχεδίου αυτού το οποίο προβλέπει τη διάθεση 112 δισ. DKK (σχεδόν 6 % του ΑΕΠ) από το 2020 έως το 2030.

- (9) Μολονότι το επίπεδο παραγωγικότητας της οικονομίας της Δανίας εξακολουθεί να είναι από τα υψηλότερα στην Ένωση, η αύξηση της παραγωγικότητας μειώνεται εδώ και δεκαετίες. Οι εξαγωγικές εταιρείες εμφανίζουν υψηλότερη αύξηση της παραγωγικότητας από ό,τι οι εταιρείες που προστατεύονται από τον ανταγωνισμό αλλοδαπών εταιρειών. Ενώ η Δανία έχει λάβει μέτρα για να στηρίξει τη βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων στους τομείς των υπηρεσιών με εγχώριο προσανατολισμό, η αύξηση της παραγωγικότητας και ο ανταγωνισμός στους τομείς αυτούς εξακολουθούν να υστερούν. Η Δανία έχει εφαρμόσει μέτρα για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στον χρηματοπιστωτικό τομέα και συνέχισε να εφαρμόζει τη στρατηγική για τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας.
- (10) Μετά από αρκετά έτη σημαντικών αυξήσεων, οι τιμές των κατοικιών, εμφανίζονται υπερτιμημένες, ιδίως στις κυριότερες αστικές περιοχές. Ωστόσο, το 2018 οι αυξήσεις των τιμών των κατοικιών μετριάστηκαν. Επιπλέον, παρά τη συνεχιζόμενη μείωση, ο λόγος του χρέους των νοικοκυριών προς το διαθέσιμο εισόδημα παραμένει ο υψηλότερος στην Ένωση. Το μερίδιο των ενυπόθηκων δανείων με κυμαινόμενα επιτόκια και αναβαλλόμενη αποπληρωμή μειώνεται σταδιακά, αλλά εξακολουθεί να είναι υψηλό. Νέα μακροπροληπτικά μέτρα φαίνεται ότι περιόρισαν την αύξηση των νέων ενυπόθηκων δανείων που χαρακτηρίζονται από πολύ υψηλούς λόγους χρέους προς το εισόδημα και ύψους του δανείου προς την αξία. Τα τελευταία έτη, οι αρχές της Δανίας ενεργοποίησαν επίσης το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας, εφάρμοσαν μέτρα για την αύξηση της ανθεκτικότητας των τραπεζών και δρομολόγησαν μεταρρύθμιση του φόρου ακίνητης περιουσίας (με ισχύ από το 2021) για να τεθεί τέλος στο φιλοκυκλικό σύστημα φορολόγησης της περιουσίας. Παρ' όλα αυτά, ο συνδυασμός πολύ υψηλών δεικτών δανείου ως προς το εισόδημα, υψηλού χρέους με υψηλή ευαισθησία επιτοκίου και υπερτιμημένων τιμών κατοικιών δημιουργεί κινδύνους για την οικονομική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα με αποτέλεσμα να απαιτείται συνεχής παρακολούθηση.
- (11) Η πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχει καταστεί προτεραιότητα για τη Δανία στον απόηχο ενός μεγάλου σκανδάλου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στο οποίο εμπλεκόταν το μεγαλύτερο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα της Δανίας. Το δανικό κοινοβούλιο έχει συνάψει πολιτικές συμφωνίες σχετικά με την ενίσχυση της εποπτείας και τη θέσπιση μιας νέας δέσμης μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η οποία περιλαμβάνει στρατηγική για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η στρατηγική στηρίζεται σε οκτώ πυλώνες, οι οποίοι περιλαμβάνουν την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών, της μονάδας χρηματοοικονομικών πληροφοριών και άλλων σχετικών φορέων. Ωστόσο, οι προκλήσεις παραμένουν και η αρχή χρηματοπιστωτικής εποπτείας πρέπει να θεσπίσει πρόσθετα μέτρα και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο ενίσχυσης της εποπτείας στους τομείς αυτούς. Μετά τη θέσπισή τους, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων αυτών.

- (12) Ο προγραμματισμός των ταμείων της Ένωσης για την περίοδο 2021-2027 θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση ορισμένων από τα κενά που εντοπίστηκαν στις συστάσεις, ιδίως στους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα Δ της έκθεσης του 2019 για τη χώρα. Αυτό θα επιτρέψει στη Δανία να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα κονδύλια από τα εν λόγω ταμεία σε σχέση με τους τομείς που έχουν προσδιοριστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες.
- (13) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Δανίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2019 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης του 2019, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς τη Δανία κατά τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Δανία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους ενωσιακούς κανόνες και κατευθύνσεις, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (14) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης του 2019 και είναι της γνώμης⁶ ότι η Δανία αναμένεται να συμμορφωθεί με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Δανία να λάβει μέτρα το 2019 και το 2020 προκειμένου:

1. Να εστιάσει τη σχετική με τις επενδύσεις οικονομική πολιτική στην εκπαίδευση και τις δεξιότητες, στην έρευνα και την καινοτομία για τη διεύρυνση της βάσης καινοτομίας ώστε να συμπεριληφθούν περισσότερες επιχειρήσεις και στις βιώσιμες μεταφορές για την αντιμετώπιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης.
2. Να διασφαλίσει την αποτελεσματική εποπτεία και την επιβολή του πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

⁶ Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.